



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3980/2020
21.10.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Александар Обрадовић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство одбране, коју заступа Војно правобранилаштво, ради утврђивања дискриминаторског поступања, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8967/19 од 27.11.2019. године, у седници одржаној 21.10.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 8967/19 од 27.11.2019. године и предмет враћа том суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 1011/18 од 28.03.2019. године, ставом првим изреке утврђено је да је Закључком Владе Републике Србије број 401-161/2008-1 од 17.01.2008. године извршена дискриминација на основу места пребивалишта према тужиоцу као учеснику рата 1999. године. Ставом другим изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 24.500,00 динара са законском затезном каматом од 28.03.2019. године у року од 15 дана по пријему отправка пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 8967/19 од 27.11.2019. године ставом првим изреке потврђена је пресуда Вишег суда у Београду П 1011/18 од 28.03.2019. године у ставу првом изреке, као и у ставу другом изреке у делу у којем је тужена обавезана да тужиоцу плати на име трошкова парничног поступка износ од 24.500,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде и жалба тужене Републике Србије Министарства одбране одбијена као неоснована. Ставом другим изреке преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у преосталом делу става другог изреке пресуде Вишег суда у Београду П 1011/18 од 28.03.2019. године, тако што је обавезана тужена да тужиоцу плати законску затезну камату на досуђени износ трошкова поступка од 24.500,00 динара од извршности до исплате, док је захтев тужиоца за исплату законске затезне камате на досуђени износ трошкова поступка почев од пресуђења до извршности одбијен као неоснован. Ставом трећим изреке одбијени су захтеви странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против пресуде другостепеног суда тужена је изјавила благовремену дозвољену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 10. ЗПП.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама разлога прописаних у смислу одредбе члана 408. ЗПП и установио да је ревизија тужене основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је као војни резервиста Војске Југославије био учесник рата у периоду од 03.04.1999. године до 23.06.1999. године. Имао је пребивалиште ван територија општина обухваћених Закључком Владе Републике Србије број 401-161/2008-1 од 17.01.2008. године. Тужиоцу нису исплаћене ратне дневнице. Првостепени суд је нашао да је тужена доношењем наведеног Закључка извршила дискриминацију према тужиоцу сходно месту пребивалишта тужиоца као личном својству применом одредбе члана 27. Устава Републике Србије. Даље је утврђено да је у вези ове правне ствари тужилац поднео две тужбе и да је други предмет код првостепеног суда – Виши суд у Београду, заведен под бројем П број 13124/18. У том предмету тужена је признала тужбени захтев. Пресуда је донета дана 28.08.2018. године. Међутим, иста није постала правноснажна. Имајући у виду чињеницу да су се поступци водили између истих странака у вези истог правног основа, то тужена налази да је у предмету П 13124/18 признала тужбени захтев, да је суд и у том предмету усвојио тужбени захтев јер је признат тужбени захтев, али произилази да је тужена обавезана два пута да плаћа трошкове поступка, што је незаконито. Ово из разлога што је пресуда у предмету П 13124/18 од 28.08.2018. године постала правноснажна у ставу један изреке којим је утврђено да постоји дискриминација, али да је тужена изјавила жалбу на став два изреке који се односи на трошкове поступка. Обзиром да на став један изреке није изјављена жалба то је пресуда у том делу постала правноснажна, па се не може два пута одлучивати о истој ствари.

Одлучујући о жалби другостепени суд је нашао да је жалба неоснована из разлога јер је првостепени суд дана 18.11.2019. године извршио увид у списе предмета П 13124/18 и утврдио да је тужба у том предмету поднета 26.07.2018. године, а да је пресуда донета 28.08.2018. године, те да иста није оглашена правноснажном.

Међутим, другостепени суд није имао у виду чињеницу да у предмету П 13124/18, тужена није изјавила жалбу на став један изреке.

Према члану 359. став 1. Закона о парничном поступку прописано је да пресуда која више не може да се побија жалбом постаје правноснажна. Тужена преко законског заступника није изјавила жалбу на пресуду П 13124/18, односно на став један изреке пресуде и у односу на тај став је постала правноснажна. Чињеница да није на пресуду стављена клаузула правноснажности не утиче на околност да је пресуда у том делу постала правноснажна.

Према члану 352. ЗПП предвиђено је да суд током целог поступка по службеној дужности пази да ли је ствар правноснажно пресуђена и ако утврди да је парница покренута о захтеву о коме је већ правноснажно одлучено, одбациће тужбу.

Према члану 374. став 2. тачка 10. Закона о парничном поступку прописано је да битна повреда поступка постоји иако је одлучено о захтеву о коме је раније правноснажно пресуђено или о коме је раније закључено судско поравнање.

Како из списка предмета произилази да је пресуда П 13124/18 од 28.08.2018. године у ставу један изреке постала правноснажна, јер тужена у односу на тај став није изјавила жалбу, то произилази да је одлучивано о захтеву о коме је већ пресуђено.

Напред изнете чињенице другостепени суд није имао у виду приликом одлучивања о жалби, што је узроковало доношењу незаконите судске одлуке. У поновном поступку другостепени суд ће имати у виду примедбе Врховног касационог суда, по истима поступити па ће по правилном утврђењу чињеница и након правилне оцене жалбених навода донети закониту одлуку.

На основу чл. 416. став 2. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**